

Wieża widokowa na Trójgarbie

Beneficjent: Gmina Czarny Bór

Tytuł projektu: Ekomuzeum wokół Trójgarbu – etap II – sposób na ochronę i udostępnianie zasobów przyrodniczych masywu Trójgarbu i Chełmca

Wartość projektu: 2,7 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: blisko 1,9 mln zł

Trójgarb to wzniesienie w kształcie rozciągniętego stożka o dość stromych zboczach, znajdujące się w Sudetach Środkowych, w paśmie Gór Wałbrzyskich. Wyróżnia się charakterystycznymi

trzema wierzchołkami (tuż po II wojnie światowej przez krótki czas był nawet nazywany Potrójną), o wysokości 778, 757 oraz 738 m n.p.m. By zachować zasoby przyrodnicze i udostępnić je zwiedzającym, gospodarze terenu, Gmina Czarny Bór wraz z partnerami, czyli Starymi Bogaczowicami oraz Szczawnem Zdrój, postarali się o unijną dotację i stworzyli Ekomuzeum wokół masywu Trójgarbu i sąsiedniego Chełmca.

Największą atrakcją jest licząca prawie 30 metrów wysokości wieża, składająca się z platform widokowych na pięciu kondygnacjach. Została wzniesiona na podstawie trójkąta, dodatkowo układ schodów oraz platform również zaprojektowany został jako sekwencje tej figury geometrycznej. Ma to symbolizować trzy gminy, które zainicjowały budowę. Otwarcie wieży poprzedzał pieszy rajd sylwestrowy w 2018 roku. Warto wspomnieć, że to nie pierwszy punkt widokowy na szczycie Trójgarbu. Pod koniec XIX w. na najwyższym wierzchołku stały drewniana wieża oraz bufet, które sfinansował Martin Engler, właściciel restauracji „Złota Kotwica” z pobliskich Starych Bogaczowic. Niestety, obie budowle nie dotrwały do naszych czasów, zostały rozebrane po II wojnie światowej.

Ponadto na szlakach turystycznych wokół Trójgarbu i Chełmca zamontowane zostały elementy ułatwiające i uprzyjemniające wycieczki. Należą do nich między innymi wiaty turystyczne, stoły z ławkami, tablice informacyjne, kierunkowskazy, kosze na śmieci oraz stojaki na rowery. Miłośnicy przyrody i ekologii mają możliwość spacerowania trasami liczącymi ponad 70 km i podziwiania tamtejszej fauny i flory. Można przyjrzeć się jadalnym i trującym grzybom, natknąć się na bursztynkę wysmukłą (ślimak) czy posłuchać ptaków. Natomiast miłośnikom kultury Ekomuzeum oferuje poznanie historii lokalnych obiektów sakralnych, uzdrowiskowych i przemysłowych. Informacje o nich znajdują się na specjalnych tablicach, a do samych obiektów można wejść podczas wycieczki, na przykład po to, by obejrzeć

osiemnastowieczne freski w kaplicy św. Anny w Starych Bogaczowicach lub podziwiać architekturę zdrojową w Szczawnie Zdroju.

Audycja o wieży widokowej na Trójgarbie

http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2019/09/EKOMUZEUM-AudycjaSponsorowana-v2-online-audio-converter.com_.mp3

Beneficiary: Czarny Bór municipality

Project Title: Eco-museum near Trójgarb – phase 2 – as a way of protection and circulation of natural resources of Trójgarb and the Chełmiec massif

UE financing value: PLN 2,7 million

UE financing value: nearly PLN 1,9 million

Trójgarb is a hill in the shape of a stretched cone of quite steep slopes located in the central Sudetes in the Walbrzyskie Mountain range. Its characteristic feature are the three tops (shortly after the WW2 it was even called the “Triple”) of 778, 757 and 738 m height above the sea level. In order to keep the natural resources and make them available to the public, the authorities of Czarny Bór municipality together with Stare Bogaczowice, and Szczawno Zdrój applied for EU subsidy and created an eco-museum near the Trójgarb massif and the neighbouring Chełmiec.

The biggest attraction is a 300 m-high tower made up of viewing platforms on five levels. The tower was based on a triangle shape, whilst additionally, each pile of steps and each platform were designed so as to form a sequence of a

triangle. The whole design is meant to symbolise the three municipalities which initiated the project. Opening of the tower was preceded by a New Year's Eve raid in 2018. It is also worth mentioning that it is not the first viewing point that was built on the top of the Trójgarb hill. At the turn of the 19th century, Martin Engler, the owner of the "Gold Anchor" restaurant from the neighbouring Stare Bogaczowice, sponsored building a wooden tower and a buffet bar on the highest top of Trojgarb. Unfortunately, none of the buildings survived, both were put down after the second world war.

Furthermore, hiking trails around Trójgarb and Chełmiec were equipped with a few facilities making hiking more enjoyable. Those include, tourist sheds, tables and benches, information boards, signposts, rubbish bins, or bike stands. Nature and eco-lovers can enjoy walking on in total 70 kilometres of trails and admire the region's wildlife. One can find both edible and poisonous mushroom species, encounter an [Oxyloma elegans](#) (snail) or listen to birds songs. For those who prefer culture, eco-museum invites to learn a bit of history of the local sacral architecture, spa or industrial facilities. The information on the above can be found on special boards, while the very facilities can be visited during a guided tour, e.g. on 18th century frescos in St. Ann's Chapel in Stare Bogaczowice or on spa architecture in Szczawno Zdrój.